

Een schone stad

Uitvoeringsplan voor een schoon Den Haag 2015-2020

18 augustus 2015

Beleidsafdeling Stadsbeheer

Den Haag

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Leeswijzer	3
1. Het kader voor Schoon	4
1.1. Gemeentelijk beleid	4
1.2. Het beleidsterrein Schoon.....	5
2. Terugblik op Operatie Schoon 2011-2014.....	6
2.1. Operatie Schoon 2011-2014.....	6
3. Kijk op Een schone stad 2015-2020.....	8
3.1. Een regie op Schoon	8
3.2. Doelstelling voor Een schone stad 2015-2020	10
3.3. De keten van Schoon.....	10
4. Acties voor Een schone stad 2015-2020	12
4.1. De basis op orde verzorgen.....	12
4.2. Betrokkenheid creëren.....	14
4.3. Effectief handhaven	16
4.4. Financiën	17

Inleiding

Aan de hand van het uitvoeringsplan 'Operatie Schoon' is er de afgelopen jaren hard gewerkt om de stad schoner te krijgen. Dit is gelukt! En het werk gaat nog steeds door. Dagelijks zijn de medewerkers van de gemeente aan de slag voor een schone stad. Bewoners dragen hun steentje bij door in verschillende projecten te participeren. Dit leidt tot goede resultaten. Ook voor de komende jaren hebben we ambitie. De buitenruimte ligt er op dit moment op een hoog niveau bij als het gaat om schoon. Deze hoge kwaliteit gaan we weer realiseren. Daarbij scherpen we onze werkwijze verder aan en leggen we nieuwe accenten. In dit uitvoeringsplan 'Een schone stad' maken we inzichtelijk welke acties we in de periode 2015-2020 gaan ondernemen om ons doel te bereiken.

Gezamenlijk werken aan een schone stad is een belangrijk uitgangspunt voor de komende jaren. Dit doen we met een integrale aanpak waarin meerdere beleidsthema's samen komen en diverse instrumenten worden ingezet. Op straat gaan integrale schoonmaakteams aan de slag, vanuit de stadsdeelorganisaties wordt aan bewoners gevraagd zelf ook de handen uit de mouwen te steken en tegen vervuilers wordt handhavend opgetreden. Samen zorgen we voor een schone buitenruimte waardoor het ook de komende jaren prettig wonen, werken en verblijven is in de stad Den Haag!

Leeswijzer

Dit uitvoeringsplan is ingedeeld in vier delen. In hoofdstuk 1 wordt het kader voor Schoon geschetst. In hoofdstuk 2 wordt teruggeblikt op de acties en resultaten die de afgelopen vier jaren met het uitvoeringsplan 'Operatie Schoon' zijn bereikt. In hoofdstuk 3 kijken we vooruit naar de komende periode 2015-2020. In dit deel wordt de uitgangssituatie geschetst, de doelstelling geformuleerd en de keten van schoon toegelicht. Binnen de keten van schoon houden we als gemeente de basis op orde, zetten we ons in om betrokkenheid te creëren bij gebruikers van de buitenruimte en handhaven we strikt op overtredingen. Een goede afstemming tussen deze drie elementen is van belang om een optimaal resultaat te bereiken. In hoofdstuk 4 worden tot slot de acties beschreven waarmee we de komende periode weer stevig aan de slag gaan voor een schone stad Den Haag.

1. Het kader voor Schoon

In dit eerste deel van het uitvoeringsplan worden een aantal kaders aangegeven die van belang zijn bij het werken aan een schone stad Den Haag.

1.1. Gemeentelijk beleid

1.1.1. Coalitieakkoord Vertrouwen op Haagse Kracht

In het coalitieakkoord vertrouwen op Haagse Kracht 2014-2018 wordt aandacht gevraagd voor een buitenruimte die schoon heel en veilig is. *“Mensen zijn niet graag in een buitenruimte als de basis niet op orde is. Dat betekent dat de buitenruimte in de eerste plaats schoon, heel en veilig moet zijn. De afgelopen jaren zijn onder dit motto al veel Haagse wijken opgeknapt. Een stad waar geleefd wordt, wordt natuurlijk ook vies. Daarom hebben we genoeg mensen op straat nodig om die goed schoon te houden. En blijven we doorgaan met ondergrondse restafvalcontainers.”* Dit geeft een helder kader voor dit uitvoeringsplan ‘Een schone stad’.

1.1.2. Operatie Schoon 2011-2014

In de periode 2011-2014 is er in Den Haag gewerkt aan een schone stad aan de hand van het uitvoeringsprogramma ‘Operatie Schoon’, vastgesteld op 16 december 2011 (RIS 182048). Het doel van dit uitvoeringsprogramma was om de stad schoner te maken. Door meer menskracht in te zetten, het aantal voorzieningen uit te breiden en de handhaving gericht en effectiever uit te voeren is de ambitie van gemiddeld een 8 voor schoon gehaald. Met ‘Een schone stad’ borduren we voort op de acties uit ‘Operatie Schoon’. In hoofdstuk 2 wordt verder ingegaan op de resultaten die behaald zijn met ‘Operatie Schoon’.

1.1.3. Kadernota Openbare Ruimte

In de Kadernota Openbare Ruimte (RIS 249315) wordt onderscheid gemaakt tussen twee kwaliteitsniveaus voor de buitenruimte: Residentiekwaliteit en Hofstadkwaliteit. Hofstadkwaliteit is een relatief hoge kwaliteit die bedoeld is voor gebieden die intensief gebruikt worden en het toeristisch en internationaal visitekaartje zijn voor Den Haag. Residentiekwaliteit is een basiskwaliteit die aangehouden wordt als norm voor de overige gebieden zoals onder andere woonwijken. Door het intensieve gebruik in Hofstadgebieden is er meer inzet nodig om deze gebieden op het gewenste kwaliteitsniveau schoon te houden. Ook wordt er in Hofstadgebieden verwacht dat de gevraagde kwaliteit ook in de avonden en weekenden behaald wordt.

Hofstadkwaliteit is een genormeerde wijze van inrichting en onderhoud van de buitenruimte in speciaal daarvoor aangewezen gebieden: de binnenstad, de internationale zone, delen van Scheveningen-kuststrook en Kijkduin. Het zijn intensief gebruikte en druk bezochte delen van de stad die gelden als toeristisch en internationaal visitekaartje van Den Haag. De bestrating, het straatmeubilair en het groen moeten aan hoge eisen van uitstraling, functionaliteit en duurzaamheid voldoen. De straten en pleinen met hofstadkwaliteit zijn hoofdzakelijk voetgangersgebieden.

Residentiekwaliteit is een genormeerde wijze van inrichting voor alle woon- en werkgebieden. Hiermee creëert Den Haag een herkenbare en duurzame kwaliteit die op peil wordt gehouden met passend onderhoud. De ontwerpen kenmerken zich door dienstbaarheid, ingetogenheid en tijdloosheid. Het is het basisniveau voor de stad. Als richtsnoer voor de inrichting en het onderhoud dient het Haags Handboek buitenruimte.

1.2. Het beleidsterrein Schoon

1.2.1. Gedrag

Naast het aanbieden van de juiste faciliteiten is het gedrag van bewoners en bezoekers bepalend voor een schone buitenruimte. Het bevorderen van het gewenste gedrag zorgt voor een schonere stad. De “Broken Window Theory”¹ stelt dat mensen kijken naar het gedrag van anderen om er achter te komen wat gewenst gedrag is. Een experiment laat zien dat wanneer graffiti aanwezig is in het straatbeeld, er meer afval op de grond gegooid wordt², met andere woorden: vuil trekt vuil aan. Dit betekent dat het schoonhouden van de buitenruimte er ook voor zorgt dat de buitenruimte minder vervuild wordt.

1.2.2. Schoonbeleving

De schoonbeleving van bewoners wordt niet alleen bepaald door het objectieve schoonniveau op straat. Ook andere elementen in de buitenruimte spelen een rol bij de vraag of bewoners hun buurt als schoon of minder schoon ervaren. Zo kan graffiti, een scheef paaltje, of een slecht onderhouden voortuin zorgen voor een negatieve schoonbeleving terwijl de straat objectief gezien schoon is. Ook het soort zwerfafval kan van invloed zijn. Over het algemeen storen mensen zich eerder aan een leeg blikje dat op straat ligt dan een aantal sigarettenpeuken of veegvuil, deze laatste twee zijn immers veel minder zichtbaar in het straatbeeld. Tot slot kan de zichtbaarheid van uitvoerende diensten, de dienstverlening vanuit de gemeente en het algehele (veiligheids)gevoel van mensen op straat de schoonbeleving beïnvloeden.

1.2.3. Integrale aanpak

Een schone stad heeft raakvlakken met verschillende beleidsthema’s binnen de gemeentelijke organisatie. Een integrale benadering is noodzakelijk om resultaat te boeken. Daarom worden er in deze nota verbanden gelegd met andere beleidsthema zoals afvalinzameling, meeuwenoverlast, hondenpoep en strandbeleid en worden verschillende middelen en instrumenten ingezet zoals vegen, communicatie, participatie, educatie en handhaving. Ook in de uitvoering is deze integraliteit belangrijk. Daarom zetten we ook in op ‘Een regie op schoon’ (RIS 266740) en zullen de medewerkers op straat steeds meer in integrale teams aan de slag gaan. Hier wordt verder op ingegaan in onderdeel 3.1.

Relatie met afvalinzameling

Het taakveld schoon staat zeer nauw in verbinding met het taakveld huishoudelijke afvalinzameling. De manier waarop de afvalinzameling georganiseerd en uitgevoerd wordt, heeft sterke invloed op de werkzaamheden voor een schone stad. Een voorbeeld is de overgang naar het inzamelen van huisvuil via ondergrondse restafvalcontainers (ORAC’s). Het voordeel hiervan is dat mensen hun afval zeven dagen per week kwijt kunnen en dat er geen zakken op straat hoeven staan totdat de huisvuilwagen het afval op komt halen. Dit zorgt voor beduidend minder zwerfvuil op straat. De keerzijde van ORAC’s is dat bewoners ook afval naast de containers zetten, de zogenaamde bijplaatsingen. Het Haags Veegbedrijf moet door het verdwijnen van een vaste huisvuilinzameldag op een andere manier aan de slag.

¹ Wilson & Kelling, The police and neighborhood safety, Broken Windows, 1982

² K. Keizer et al., The Spreading of Disorder, 2008

2. Terugblik op Operatie Schoon 2011-2014

In dit tweede deel van het uitvoeringsplan wordt er teruggeblikt op de afgelopen vier jaren.

2.1. Operatie Schoon 2011-2014

Vanaf 2011 hebben we de stad schoongehouden volgens het uitvoeringsplan 'Operatie Schoon' 2011-2014. In deze vier jaar is er veel bereikt in de stad. Bij de start, in het begin van 2011, werd er in Den Haag gemiddeld een 7,5 gemeten voor schoon op straat. Dit cijfer werd echter niet altijd herkend in de stad. De stad was niet overal even schoon en lag er op sommige plekken rommelig bij. Onder andere opengetrokken vuilniszakken, verkeerd aangeboden huisvuil en een strand vol lege flesjes en frietbakjes versterkten dit beeld. Het oordeel van bewoners viel daardoor lager uit dan de op straat gemeten 7,5. Het doel voor 'Operatie Schoon' was dan ook om Den Haag schoner te krijgen en een gemiddelde score van 8 te realiseren.

2.1.1. Acties Operatie Schoon op hoofdlijnen

Vanaf begin 2011 zijn er naast de reguliere veeginzet op straat verschillende acties uitgevoerd om de doelstelling uit 'Operatie Schoon' te behalen.

- Het aantal medewerkers op straat is fors uitgebreid. Bij de start in 2011 waren er 34 buurtserviceteams met in totaal 200 medewerkers actief. Dit is uitgebreid naar **60 buurtserviceteams met 600 medewerkers** eind 2014. Het gaat hierbij zowel om medewerkers met een reguliere baan als medewerkers met een leerwerkbaan. De teams leveren een belangrijke bijdrage aan het schoon maken en schoon houden van de stad.
- Er zijn **meer ondergrondse restafvalcontainers** geplaatst in Den Haag. Doordat er steeds meer zakken van straat verdwijnen, neemt de hoeveelheid zwerfvuil af. Bewoners geven via de stadsenquête aan tevreden te zijn met de ondergrondse restafvalcontainers.
- Oude afvalbakken in Den Haag zijn vervangen door **1500 grotere nieuwe Haagse afvalbakken**.
- De kwaliteit van schoon op straat wordt gemeten met een **nieuw monitoringssysteem**. De monitoring wordt uitgevoerd door een externe partij (DG groep). Daarbij wordt de landelijk veelgebruikte CROW systematiek als basis gebruikt. Op deze manier is er een goed beeld van hoe schoon de stad is en waar inzet nodig is.
- Er is een **Aanpak Participatie en Schoon ontwikkeld** door de gemeente, in samenwerking met een externe partij. Het doel van de aanpak is om zoveel mogelijk bewoners te betrekken bij het schoonmaken en schoonhouden van de buitenruimte in Den Haag. In 2014 zijn er twee projectleiders participatie en schoon gestart in stadsdeel Centrum en stadsdeel Escamp. Daarnaast is er een participatieuitvoerder actief in de Schilderswijk.
- Hotspots zijn gebieden waar een intensievere inzet nodig is om het gewenste schoonniveau te behalen. De afgelopen vier jaar zijn er **ruim 20 hotspots aangepakt**. In eerste instantie gebeurde dit met meer veeginzet, later werd een meer integrale benadering toegepast.
- Er is een **Aanpak Bedrijfsafval ontwikkeld** waarin ondernemers eerst gewaarschuwd en geïnformeerd worden. Vervolgens wordt er gehandhaafd. Door de aanpak is de overlast van bedrijfsafval sterk verminderd. Hierdoor ontstaat ook minder zwerfafval.
- De Blauwe vlag is een internationaal keurmerk voor schone en veilige stranden. Sinds 2013 wappert **de Blauwe vlag weer in Den Haag**. In dit kader zijn afvalbakken voor gescheiden inzameling op het strand geplaatst. Dit zorgt voor een uitbreiding van de voorzieningen voor strandbezoekers.
- Jaarlijks worden er ruim 20.000 verkeerd aangeboden huisvuilzakken van straat gehaald. Indien mogelijk worden **de kosten voor het verwijderen van de zakken bestuursrechtelijk in rekening gebracht** bij de overtreder.

- Om bijplaatsingen bij ondergrondse restafvalcontainers terug te dringen, is er een **Aanpak Bijplaatsingen ontwikkeld** (RIS 283716). Een toolkit met verschillende maatregelen staat centraal. In 2015 start de uitrol met maatwerkmaatregelen per stadsdeel.
- **Innovatieve technieken voor gedragsverandering** worden geïntegreerd in communicatieboodschappen en maatregelen die de gemeente inzet om zwerfafval te voorkomen (zoals bij de Aanpak Bijplaatsingen).

2.1.2. Resultaat: kwaliteit op schoon blijvend gemiddeld een 8

De reguliere veeginzet en de extra acties die uitgevoerd zijn binnen 'Operatie Schoon' hebben ervoor gezorgd dat het doel van gemiddeld een 8 voor de schoonmonitoring bereikt is. Omgerekend naar Hofstad- en Residentiekwaliteit betekent dit dat de stad er gemiddeld genomen op Hofstadkwaliteit bij ligt. Door de inzet van onze medewerkers en de bewoners van Den Haag is de stad daarmee beduidend schoner geworden. Ook de beeldvorming van bewoners over een schone buurt is positief. In de stadsenquête 2014 geeft 85% van de ondervraagden aan dat de buurt het afgelopen jaar schoner is geworden of dat de situatie onveranderd is gebleven.

3. Kijk op Een schone stad 2015-2020

In dit derde deel van het uitvoeringsplan wordt vooruitgeblikt op de komende jaren. Daarbij komen de uitgangspositie in 2015 en de doelstelling voor de komende jaren aan de orde. Ook wordt de keten van schoon beschreven.

3.1. Een regie op Schoon

3.1.1. Een regie onder leiding van het Haags Veegbedrijf

Bij het schoonhouden van de stad zijn vele verschillende partijen betrokken. Om een verdere efficiëntieslag te kunnen maken, streven we ernaar om de schoonwerkzaamheden onder een regie uit te laten voeren. De afgelopen periode is er hard aan gewerkt om dit te realiseren. Onder andere door wisselingen in (landelijk) beleid zijn er verschillende scenario's gepasseerd. Uiteindelijk is er voor gekozen om de regie in handen te leggen van het Haags Veegbedrijf. In deze situatie is het Haags Veegbedrijf verantwoordelijk voor het schoonmaken van de buitenruimte. Zij voeren deze werkzaamheden uit met hun eigen mensen en materieel, maar zij regisseren ook de veegwerkzaamheden van het Haags Werkbedrijf/Publieke Taken (HWB/PT) en de werkzaamheden rond onkruidverwijdering en groenstroken van Omnigroen (onderdeel van de gemeentelijke sociale werkvoorziening de Haeghe groep). De medewerkers van deze organisaties gaan op straat ook integraal samenwerken in de buurtserviceteams. In onderdeel 3.1.2. wordt de nieuwe werkwijze van de buurtserviceteams verder toegelicht. In onderdeel 3.1.3. wordt nader ingegaan op de totstandkoming van een regie op schoon.

3.1.2. Integrale en flexibele buurtserviceteams

De werkzaamheden die de buurtserviceteams uitvoeren zijn erg belangrijk voor een schoon Den Haag. Een buurtserviceteam is een team van medewerkers dat de buitenruimte schoonmaakt. Met het verdwijnen van leerwerkbanen, waarvoor betaalde banen in de plaats komen, gaat er een en ander veranderen. Waar het primaire doel van de buurtserviceteams eerst bestond uit het re-integreren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, komt de focus nu te liggen op het bedrijfsmatig en efficiënt aansturen van teams met gemeenteambtenaren. Op basis van het totale aantal beschikbare medewerkers, materieel en machines is er een nieuwe manier van werken bepaald voor de buurtserviceteams. Zij gaan de komende periode integraal aan de slag en zullen zich steeds meer flexibel door de stad bewegen.

Integraal werken

De verschillende uitvoerende partijen (het HWB/PT, Omnigroen en het Haags Veegbedrijf) gaan de werkzaamheden samen en integraal uitvoeren, onder regie van het Haags Veegbedrijf. Werkzaamheden zoals het vegen van straten, leggen van afvalbakken, verwijderen van onkruid op verhardingen en het schonen van wijk- en buurtgroen worden in één werkgang uitgevoerd. Deze werkzaamheden worden afgestemd met het machinale vegen. Op deze manier kunnen de werkzaamheden zeer efficiënt uitgevoerd worden op basis van stuurinformatie.

Flexibel werken

De buurtserviceteams worden flexibel ingezet in de verschillende buurten. Ook wordt het mogelijk om de samenstelling van de buurtserviceteams aan te passen aan de behoefte op straat, bijvoorbeeld als het gaat om de verdeling tussen medewerkers die zwerfafval opruimen en medewerkers die onkruid verwijderen. Op deze manier kan direct ingespeeld worden op de situatie in de stad. Bijvoorbeeld omdat de verschillende seizoenen om een specifieke en dus wisselende aanpak vragen of omdat elk stadsdeel (of delen daarvan) zijn eigen kenmerken heeft waarop ingespeeld dient te worden bij de werkzaamheden.

3.1.3. Totstandkoming een regie op Schoon

In 2011 zijn in opdracht van het college de buurtserviceteams opgericht waarin, naast een aantal betaalde vegers, ook 400 werklozen met een afstand tot de arbeidsmarkt in het kader van hun re-integratie werden ingezet. Deze laatste groep werkte met behoud van uitkering en de dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) was verantwoordelijk voor de toeleiding van deze mensen. De buurtserviceteams waren ondergebracht bij het HWB/PT en werkten in opdracht van Dienst Stadsbeheer (DSB).

In 2011 is ook een doelmatigheidsonderzoek (RIS 181797) uitgevoerd naar het schoonmaken en schoonhouden van de stad. Het onderzoek gaf inzicht in de vraag hoe de straatreiniging in Den Haag is georganiseerd. Daaruit kwam naar voren dat door het feit dat bij de uitvoering meerdere partijen betrokken zijn, de organisatie van de straatreiniging complex en onoverzichtelijk was geworden. Het rapport kwam met de aanbeveling de verantwoordelijkheidsverdeling te vereenvoudigen door het aantal actoren te verminderen. De afgelopen periode is onder de noemer 'een regie op schoon' gewerkt aan zowel het beperken van het aantal partijen als het versterken van de regiefunctie van DSB.

Dit heeft onder meer geleid tot de oprichting van het Haags Veegbedrijf bij DSB en het besluit om per 1 januari 2015 het HWB/PT onder te brengen bij de Haeghe Groep (RIS 266740). Het traject om HWB/PT onder te brengen bij de Haeghe Groep is in 2014 nader verkend, maar toen bleek dat er meer tijd nodig was om de organisatie in te richten (RIS 280173).

Komst Participatiewet

Met de komst van de Participatiewet per 1 januari 2015 is veel veranderd. De leerwerkbanen verdwijnen en het college heeft inmiddels besloten om 260 betaalde banen te realiseren, waarvan 100 garantiebanen, en deze vegers in dienst te nemen bij de gemeente. Het werk dat nu via leerwerkbanen met behoud van uitkering bij de buurtserviceteams wordt uitgevoerd, wordt omgezet in betaalde banen. Ook de Haeghe Groep ziet als gevolg van de Participatiewet een zware opgave op zich af komen. Het onderbrengen van het HWB/PT bij de Haeghe Groep, zou de Haeghe Groep nu te zwaar belasten. Daarom wordt het HWB/PT niet ondergebracht bij de Haeghe Groep en blijft het voorsnog een zelfstandige stichting.

De 260 vegers die de gemeente in dienst neemt, en die de plek gaan innemen van de oorspronkelijke 400 leerwerkbanen, krijgen een plek binnen de buurtserviceteams, die in aantal teruggaan van 60 naar 48 teams. Het HWB/PT krijgt een belangrijke rol bij het begeleiden van deze 260 vegers. SZW heeft als taak om kandidaten voor te dragen die voldoen aan de voorwaarden. De voorgedragen medewerkers moeten voldoende competenties hebben (voldoende loonwaarde hebben), zonder dat de doelstellingen uit dit uitvoeringsplan in gevaar komen. Daarnaast heeft SZW de opdracht om de medewerkers die met een leerwerkbaan in de buurtserviceteams werken en niet in aanmerking komen voor een van de 260 banen te bemiddelen naar ander betaald werk.

Capaciteiten medewerkers

Er wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van de mensen op straat. Het aanleren van verschillende vaardigheden staat daarbij centraal omdat dit leidt tot een brede inzetbaarheid van het personeel. De basistaken voor het schoonhouden van de stad (o.a. handmatig prikken en vegen, schonen met een glutton, legen van afvalbakken) kunnen over het algemeen uitgevoerd worden door alle medewerkers van de buurtserviceteams, waaronder de 260 mensen die in gaan stromen. Ook kan een groot aantal medewerkers na instructie aan het werk met een bladblazer. Een deel van de huidige medewerkers (waaronder de medewerkers van Omnigroen) zijn gecertificeerd bosmaaier en een klein aantal mensen is bevoegd om met de veegmachine te rijden. Uiteindelijk is het doel om alle buurtserviceteammedewerkers binnen hun eigen mogelijkheden volledig tot bloei te laten komen.

3.2. Doelstelling voor Een schone stad 2015-2020

3.2.1. Doelstelling

Het doel is een schone stad. Dat doel wordt objectief gemaakt door gebruik te maken van de CROW systematiek. Het doel is om gemiddeld in de stad het rapportcijfer 8 te scoren. Met het uitvoeringsplan 'Operatie Schoon' is de score voor schoon in Den Haag gestegen van een 7,5 naar een 8. Om deze hoge kwaliteit van gemiddeld een 8 voor schoon ook de komende jaren als doelstelling te hanteren, wordt het bereiken van een 8 niet langer een operatie, maar een reguliere taak.

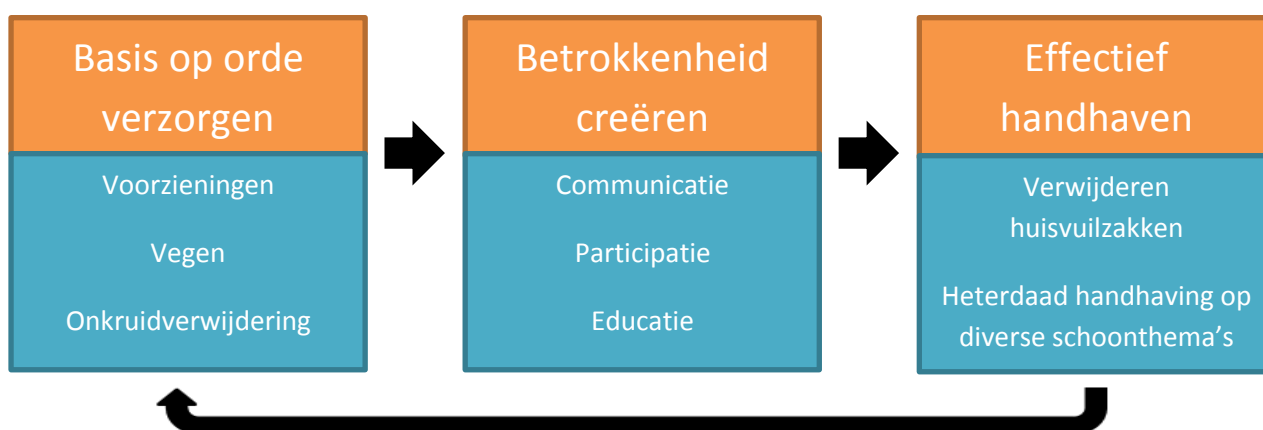
Dit betekent dat er de komende periode een flinke uitdaging ligt te wachten, want met minder mensen moet hetzelfde doel bereikt worden. Ook blijven we kijken naar mogelijke verbeterpunten binnen de keten van schoon. Op deze manier maken we ook de komende jaren nieuwe stappen op het gebied van een schone stad.

3.2.2. Monitoring

Om de resultaten op straat te bepalen, blijven we op dezelfde manier monitoren: ieder kwartaal wordt op 300 willekeurig aangewezen plekken in de stad het veegvuil, fijn zwerfafval en grof zwerfafval gemeten. Aan de hand van de hoeveelheid aanwezig veegvuil en zwerfafval wordt per categorie een cijfer toegekend. De metingen worden uitgevoerd door een externe partij. In de metingen wordt gekeken naar het zwerfvuul op straat.

3.3. De keten van Schoon

In dit uitvoeringsplan staat de keten van schoon centraal. Alleen wanneer de hele keten op orde is wordt een schone buitenruimte bereikt. Binnen de keten van schoon zijn de volgende elementen van belang: de basis op orde verzorgen, betrokkenheid creëren en effectief handhaven. Een integrale aanpak waarin de drie elementen op elkaar afgestemd worden, moet leiden tot optimale resultaten op straat. De keten van schoon wordt in dit onderdeel nader toegelicht. In hoofdstuk 4 komt aan de orde op welke manier de acties binnen de keten van schoon uitgevoerd gaan worden.

3.3.1. Basis op orde verzorgen

De gemeente heeft de taak om ervoor te zorgen dat de basis op orde is, zo moeten er voldoende voorzieningen zijn zoals afvalbakken en afvalcontainers. Ook zorgen we ervoor dat de buitenruimte schoongehouden wordt van zwerfvuul en onkruid.

Als gemeente hebben we ook een rol bij het inzamelen van het huishoudelijk afval. Dit uitvoeringsplan gaat daar niet nader op in, want dit komt terug in het Huishoudelijk Afvalplan (RIS 182115). Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor hun bedrijfsafval. Het opruimen van zwerfafval dat

kan ontstaan door de inzameling van huishoudelijk afval en bedrijfsafval maakt wel onderdeel uit van dit uitvoeringsplan 'Een schone stad'.

3.3.2. Betrokkenheid creëren

De basis op orde hebben is nog geen garantie voor een schone stad. Het gedrag van bewoners, ondernemers en bezoekers speelt een grote rol. In de ideale situatie maakt iedereen gebruik van de aanwezige afvalvoorzieningen en wordt zwerfvuil zoveel mogelijk voorkomen. Betrokkenheid bij een schone stad is dan ook erg belangrijk. Hier zetten we op drie manieren op in: we informeren en communiceren, we betrekken bewoners door middel van participatie en we zorgen voor educatie. Vanuit het gebiedsgericht werken door de stadsdeelorganisaties wordt op al deze onderdelen maatwerk geleverd.

Via communicatie informeren we bewoners over afval en het belang om de stad schoon te houden. Op deze manier proberen we zoveel mogelijk mensen bij het schoonhouden te betrekken en waar nodig te zorgen voor een gedragsverandering. Bij participatie ligt de nadruk op meedoen om de buitenruimte schoon te maken en te houden. Betrokkenheid en het gevoel van eigenaarschap van de buitenruimte bij bewoners draagt bij aan het voorkomen van zwerfvuil en zorgt voor een positievere waardering van de buitenruimte. Bij educatie staat waardeontwikkeling en kennisoverdracht over een schone buitenruimte centraal (zie verder onderdeel 4.2).

3.3.3. Effectief handhaven

Het onjuist aanbieden van afval kan zorgen voor overlast en ergernis. Bijvoorbeeld een leeg blikje dat op straat wordt gegooid of een afvalzak die naast de ondergrondse container wordt gezet en voor zwerfvuil zorgt. Door te handhaven kan de gemeente ingrijpen op het moment dat mensen zich niet aan de regels houden (zie verder onderdeel 4.3).

4. Acties voor Een schone stad 2015-2020

In dit vierde deel van het uitvoeringsplan worden de acties beschreven waarmee we de komende periode aan de slag gaan voor een schone stad Den Haag.

4.1. De basis op orde verzorgen

4.1.1. Voorzieningen

Het is een voorwaarde voor een schone stad dat er voldoende voorzieningen zijn waarin gebruikers van de buitenruimte hun afval kwijt kunnen. In Den Haag zijn door de gemeente daarom diverse voorzieningen aangebracht zoals afvalbakken, hondenpoepbakken en verschillende containers voor huishoudelijk afval.

Afvalbakken

Er staan circa 7500 afvalbakken in de stad waarin gebruikers van de buitenruimte hun afval kunnen achterlaten. Naast de afvalbakken staan er ongeveer 1400 hondenpoepbakken in de buitenruimte. De bakken worden geleeft door de buurtserviceteams.

Omdat er de afgelopen jaren in veel buurten ondergrondse restafvalcontainers geplaatst zijn, is er minder behoefte aan afvalbakken. Daarom gaan we overbodige afvalbakken in woonstraten verwijderen. In verblijfsgebieden (winkelstraten, pleinen, snoeproutes) blijven afvalbakken nodig. Omdat in veel van deze gebieden de nieuwe Haagse Afvalbak is geplaatst die een grotere capaciteit heeft dan de Capitoelbak gaan we ook in deze gebieden kritisch kijken naar het aantal afvalbakken. Bij taxistandplaatsen waar geen afvalbakken geplaatst zijn, ontstaat op dit moment vaak zwerfvuil. Op deze locaties gaan we afvalbakken neerzetten.

We hebben het voornemen om te stoppen met het onderscheid tussen verschillende bakken voor hondenpoep of gewoon afval. Hondenpoep mag in een standaard afvalbak of ondergrondse restafvalcontainer gedeponeerd worden. We zorgen voor voldoende aanbodmogelijkheden op plekken waar honden uitgelaten worden. Over deze verandering gaan we communiceren richting hondenbezitters.

Alle afvalbakken in Den Haag worden voorzien van een code. Op deze manier krijgen we inzicht in het exacte aantal afvalbakken, de locaties en het onderhoud dat uitgevoerd is. Dit levert een voordeel op bij het beheren van de afvalbakken. Daarnaast kunnen de afvalbakken eenvoudig op een kaart ingetekend worden.

Ondergrondse containers

Ondergrondse containers voor restafval in grote delen van de stad zorgen ervoor dat er minder huisvuilzakken op straat staan en er als gevolg daarvan minder zwerfvuil ontstaat. We gaan de komende periode door met het plaatsen van ondergrondse restafvalcontainers in de stad. Daar waar de ondergrondse containers nog niet geplaatst zijn en er overlast is van meeuwen, worden voorlopig extra stevige gele huisvuilzakken tegen meeuwenoverlast beschikbaar gesteld.

Om broodoverlast te voorkomen gaan we het gebruik van de broodcontainers beter onder de aandacht brengen van bewoners. Ook kijken we of er op locaties waar veel overlast van brood is, extra broodcontainers geplaatst kunnen worden.

4.1.2. Vegen

Dagelijks wordt de buitenruimte schoongemaakt en schoongehouden met veegmachines en door de buurtserviceteams (zie ook onderdeel 3.1.2.) die hierbij zowel vegen als gebruik maken van gluttons. Afval dat ontstaat als gevolg van de seizoenen (zoals bloesem of bladafval) wordt met speciaal

materiaal zoals bladblazers opgeruimd. In grote groengebieden wordt zwerfvuil verwijderd door Omnigroen.

De komende jaren worden de veegwerkzaamheden in Den Haag uitgevoerd onder regie van het Haags Veegbedrijf zoals beschreven in onderdeel 3.1. Het Haags Veegbedrijf stuurt op een schoon straatbeeld. Meldingen worden geanalyseerd en vervolgens gebruikt om de teams op straat aan te sturen. Het objectieve resultaat op straat wordt gemonitord door een externe partij.

Het bladafval dat machinaal wordt opgeveegd, wordt als GFT verwerkt. Gebleken is dat de kwaliteit van het opgeveegde bladafval voldoende is om als GFT te kunnen verwerken. Dat is niet alleen beter voor het milieu, maar ook nog goedkoper.

Aanpak kauwgom

Het verwijderen van kauwgom in de buitenruimte is kostbaar en tijdrovend. Kauwgom wordt daarom alleen verwijderd in de Grote Marktstraat en op het nieuwe gedeelte van de boulevard in Scheveningen.

4.1.3. Onkruidverwijdering op verhardingen

Onkruid zorgt voor een rommelig beeld in de buitenruimte. De mate van onkruidgroei is sterk afhankelijk van verschillende factoren. Zo speelt het weer een rol en kan het moment (de tijd van het jaar) waarop onkruid verwijderd wordt van grote invloed zijn op de termijn dat het onkruid weg blijft. De jaarlijkse onkruidronde, waarbij één keer per jaar de hele stad onkruidvrij gemaakt wordt, komt te vervallen. In de plaats daarvan wordt de onkruidverwijdering nu uitgevoerd door de buurtserviceteams die ook zorgen dat de hotspots onkruidvrij blijven.

In verband met veiligheidsmaatregelen is het voor de buurtserviceteams niet mogelijk om op hoofdroutes en stadsentrees onkruid te verwijderen. Deze locaties worden daarom in de nieuwe situatie nog steeds onkruidvrij gemaakt door een aparte onkruidploeg.

4.1.4. Bijplaatsingen bij ondergrondse restafvalcontainers

De afgelopen jaren zijn er veel ondergrondse restafvalcontainers geplaatst in Den Haag. Helaas ontstaan er door de ondergrondse restafvalcontainers ook bijplaatsingen.

Bewoners ervaren bijplaatsingen als hinderlijk en onwenselijk. Helemaal wanneer zakken die naast de container staan door meeuwen worden opengetrokken en er zwerfvuil op straat achter blijft. Er wordt hard gewerkt om het aantal bijplaatsingen te verminderen. Per stadsdeel worden passende maatregelen ingezet. De projectleiders participatie en schoon bevorderen het juiste aanbodgedrag. Wanneer mogelijk wordt handhavend opgetreden en de kosten in rekening gebracht bij de overtreder (RIS 260358).

4.1.5. Evenementen

Den Haag staat steeds meer op de kaart. De stad trekt steeds meer grote (internationale) evenementen aan. Na evenementen blijft er vaak veel rommel achter. Organisatoren zijn verantwoordelijk voor het schoon opleveren van de evenementenlocatie, zoals afgesproken in de vergunning. Maar niet alleen de evenementenlocatie vervuult, ook de looproutes van en naar evenemententerreinen vervuilen. Daarom gaan we werken met speciale evenementenafvalbakken die tijdens evenementen op de looproutes van en naar het evenemententerrein geplaatst worden. Dit moet zwerfvuil op looproutes beperken. De bakken kunnen tevens gebruikt worden voor communicatie rond het thema schoon.

4.1.6. Hondenpoep

In heel Den Haag is het voor hondenbezitters verplicht hondenpoep op te ruimen, ook in de gebieden waar honden los mogen lopen. Zo blijft Den Haag schoon. De hondenbezitter is altijd verplicht om een opruimmiddel bij zich te hebben zoals papieren of plastic (poep)zakjes of een schepje.

Hondenpoep kan in een hondenpoepbak, een normale afvalbak of een ondergrondse restafvalcontainer weggegooid worden. Er worden op dit moment vijf hondenpoepzuigers gebruikt in Den Haag om de stoepen en straten hondenpoepvrij te houden.

4.1.7. Schoon strand

Een schoon strand is een mooi visitekaartje voor Den Haag. Daarom doen we onze uiterste best om de stranden schoon te houden en zijn we deelnemer van de landelijke Green Deal Schone Stranden (RIS 278545). Sinds 2013 heeft Den Haag de Blauwe Vlag gekregen voor haar stranden. De Blauwe Vlag is een internationaal keurmerk voor schone en veilige stranden.

Voorzieningen

Op het strand worden tijdens het strandseizoen ongeveer 450 afvalbakken neergezet. Daarnaast zijn er speciale afvalbakken voor gescheiden inzameling aangebracht. In deze bakken kunnen bezoekers kunststof, papier, glas en restafval gescheiden achterlaten. De komende jaren gaan we door met de afvalbakken voor gescheiden inzameling. Voor het behoud van de Blauwe vlag is dit een voorwaarde. Door middel van het uitvoeren van een sorteerproef wordt bekeken hoe de afvalbakken voor gescheiden inzameling gebruikt worden en of het gescheiden inzamelen van afval op het strand verder geoptimaliseerd kan worden.

Strandschoonmaak

Speciale beachcleaners worden ingezet om het afval op te ruimen dat na een mooie stranddag op het strand achterblijft. Op het noorderstrand (Scheveningen) gaan de strandploegen van het Haags Veegbedrijf met vier beachcleaners aan de slag. Op het zuiderstrand (Kijkduin) zijn dat er twee. Met een vrachtwagen worden de afvalbakken geleegd. Omdat er intensief gebruik wordt gemaakt van het strand, is het onmogelijk om overdag schoon te maken en afvalbakken te legen. Daarom wordt er 's avonds en 's nachts gewerkt. Naast het reinigen van het strand worden ook de strandopgangen schoongemaakt.

Pilot peukenasbakken

Peuken in het zand is een van de grootste ergernissen van strandbezoekers. De beachcleaners kunnen peuken niet uit het zand verwijderen omdat deze te klein zijn voor de zeef. (Als de zeef zo afgesteld wordt dat peuken uit het zand verwijderd worden, dan verdwijnen ook alle schelpen van het strand en dat is niet de bedoeling.) In 2014 is er een pilot uitgevoerd met speciale peukenasbakken op het strand. Deze pilot krijgt in 2015 een vervolg omdat de pilotperiode in 2014 te kort was om goede conclusies te trekken. Op basis van de resultaten van 2014 en 2015 zal besloten worden over het structureel inzetten van peukenasbakken op het strand.

4.2. Betrokkenheid creëren

4.2.1. Communicatie

Communicatie is een belangrijk instrument voor een schone stad. Gedrag is bepalend voor een schone buitenruimte. Als bewoners, ondernemers en bezoekers volgens de regels met hun afval omgaan, ligt de stad er schoon bij. Daar streven we als gemeente iedere dag naar. We richten ons op het informeren en betrekken van mensen. We informeren over afvalvoorzieningen, over wat de gemeente allemaal doet om de stad schoon te houden en op welke manier mensen zelf kunnen meewerken aan een schone stad. Hierbij gebruiken we ook technieken voor (on)bewuste gedragsbeïnvloeding en richten we ons op het uitdragen van de gewenste norm en het onder de aandacht brengen van al lopende goede initiatieven in de stad. Met name vanuit de stadsdeelorganisaties richten we ons op alle bewoners, ondernemers en bezoekers in Den Haag. Ook werken we samen met maatschappelijke organisaties om mensen te bereiken. Zo kan gedacht worden aan bewonersorganisaties, vrijwilligersorganisaties en ambassadeurs in de wijken. We houden in onze communicatie rekening met de grote diversiteit in Den Haag als het gaat om leeftijd,

culturele achtergrond, woonwijk en woonsituatie, et cetera. Om zoveel mogelijk mensen te bereiken zetten we verschillende instrumenten in, van lokale kranten, sociale media en lichtborden tot de kanalen en persoonlijke contacten die er vanuit de gemeentelijke organisatie bestaan.

Communicatieplan Schoon

Voor de komende periode wordt er een Communicatieplan Schoon uitgewerkt. In dit plan worden onder andere een kernboodschap, de aanpak, communicatieacties en communicatiemiddelen opgenomen. In een communicatiekalender worden de concrete communicatieacties vermeld die de komende periode uitgevoerd zullen worden.

4.2.2. Participatie

Participatie op het gebied van schoon vinden we erg belangrijk. Bewoners die betrokken zijn en een gevoel van eigenaarschap hebben bij hun leefomgeving, zullen de buitenruimte minder snel vervuilen.

Projectleiders participatie en schoon

Om betrokkenheid te bevorderen in de stad zijn er gedurende 'Operatie Schoon' twee projectleiders participatie en schoon aangesteld bij de stadsdelen. Inmiddels is in 2015 een derde projectleider gestart. Deze projectleiders gaan de wijken in met het doel om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij het schoonmaken en schoonhouden van de buitenruimte. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij initiatieven uit de stad. De projectleiders staan in contact met alle partijen in de buitenruimte en vormen om die reden een belangrijke verbindende schakel tussen bewoners, uitvoerende partijen op straat en het gemeentelijke beleid. Zo geven zij bijvoorbeeld bewoners die actief participeren een podium. Dit kan anderen op het idee brengen om ook mee te doen. Daarnaast benadrukken ze in hun aanpak dat iedereen een bijdrage kan leveren, hoe klein deze ook is. Hiervoor is bijvoorbeeld de actie 'Eén zwerfje per dag' ontwikkeld, waarbij mensen opgeroepen worden om één stuk zwerfvuil per dag op te ruimen. Ook zien ze participanten als een rijke bron van informatie en inspiratie waarop ze als projectleider voort kunnen borduren met projecten. Tot slot koppelen ze het thema schoon aan andere onderwerpen zoals gezondheid, beweging of duurzaamheid. Op deze manier zijn mensen eerder geprikkeld om met acties mee te doen. Uiteindelijk wil de gemeente een faciliterende rol vervullen als het gaat om participatie en schoon: bewoners komen met initiatieven voor een schone buitenruimte en de gemeente ondersteunt waar mogelijk.

De projectleiders zijn tot nu toe voornamelijk actief in de stadsdelen Centrum, Escamp en Segbroek/Loosduinen. In deze stadsdelen ligt de focus op het voorkomen van zwerfafval en bijplaatsingen bij containers. Daarnaast wordt er per stadsdeel specifiek ingezet op overlast veroorzakende thema's zoals brood- en voedseloverlast en hondenpoep.

Het creëren van betrokkenheid is een proces dat tijd nodig heeft om te slagen. De succesvolle projecten die momenteel opgezet zijn en voorbereid worden, hebben alleen effect als deze vervolg krijgen. Het voornemen is daarom om gedurende de looptijd van dit uitvoeringsplan 'Een schone stad' de projectleiders participatie en schoon in te blijven zetten. Het doel is om binnen de aanpak het accent steeds verder te verschuiven van het schoonmaken en opruimen van afval (curatief) naar het voorkomen van zwerfvuil op straat (preventief). De bedoeling is dat de ervaring van de projectleiders op termijn ook gebruikt wordt om participatie te bevorderen in andere stadsdelen.

Overige participatieacties

In het kader van de Deal Schilderswijk is er een participatieuitvoerder actief in de Schilderswijk. Deze medewerker richt zich onder andere op een beter gebruik van de openbare ruimte en adoptie hiervan.

De gemeente sluit aan bij grote participatieacties zoals de Landelijke Opschoondag of de Keep It Clean Day. Bij de Landelijke Opschoondag wordt een link gelegd met het thema afval en het op de juiste manier aanbieden van huishoudelijk afval. Bij de Keep It Clean Day ligt de focus op het schoonhouden van de leefomgeving. Bij deze acties is de bedoeling dat de gemeente steeds meer een faciliterende rol op zich gaat nemen en de initiatieven uit de stad de ruimte geeft. Ook participatieacties op het strand worden waar mogelijk ondersteund door de stadsdelen Scheveningen en Loosduinen. Een voorbeeld is de jaarlijkse schoonmaakactie van stichting de Noordzee waarbij vrijwilligers in een maand tijd de hele Noordzeekust opruimen.

De bedoeling is om ieder jaar een stadsbrede participatie- en communicatieactie te houden waarbij gericht wordt op de doelgroep jeugd. Binnen de actie kunnen deelnemers Crownies verdienen die ingewisseld kunnen worden voor prijzen.

4.2.3. Educatie

Bij educatie staat waardeontwikkeling en kennisoverdracht over een schone buitenruimte centraal. De waardering van een schone omgeving is niet vanzelfsprekend, maar moet aangeleerd worden. Hierdoor wordt je eigen afval opruimen de norm. Onderzoek wijst uit dat het belangrijk is om hier op jonge leeftijd mee te beginnen. Vanuit de gemeente wordt er voor educatie over afval en milieu in de meeste gevallen aangesloten bij educatieve instellingen zoals scholen.

Projecten op scholen

Voor basisschoolkinderen is het project 'de Klieners' ontwikkeld. Binnen dit project staan de thema's afval en schoon centraal. Spelenderwijs worden kinderen wegwijs gemaakt met deze onderwerpen. Binnen het project zijn voor elke groep van het basisonderwijs speciale activiteiten bedacht die zijn toegespitst op leeftijd en leerniveau. Hierdoor kan de hele school meedoen met het project. In samenwerking met het Haags Veegbedrijf gaat een pilot van start waarbij vegers van het Haags Veegbedrijf gastlessen komen geven op school.

In de toekomst willen we ons ook meer richten op educatie over schoon en afval voor kinderen in het voortgezet onderwijs. Inmiddels zijn er voor deze doelgroep korte lesmodules rond het onderwerp schoon en afval gemaakt waarbij leerlingen gestimuleerd worden om kritisch naar hun schoolomgeving te kijken, aantrekkelijke en onaantrekkelijke plekken aan te wijzen en mogelijke verbeterplannen op te stellen. Zwerfafval zal daarbij een belangrijk thema zijn. In 2015 wordt een pilot uitgevoerd met de nieuwe lesmodule.

Daarnaast is er voor scholen in zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs en organisaties voor naschoolse opvang een zwerfvuilset te leen met materiaal om het schoolplein en de omgeving schoon te maken. Ook wordt er een koppeling gelegd met participatieprojecten in de stad zoals de Gulden klinker en de Keep It Clean Day. Tot slot worden er door het jaar heen diverse activiteiten georganiseerd rond het thema schoon op de verschillende stadsboerderijen in Den Haag.

4.3. Effectief handhaven

Handhaving is het sluitstuk in de keten van schoon. Het is het instrument dat ingezet wordt om in te grijpen als mensen zich niet aan de regels houden en daarmee overlast veroorzaken. Een voorbeeld in het kader van schoon is een leeg blikje dat op straat wordt gegooid of een afvalzak die naast de ondergrondse container wordt gezet.

Het gemeentelijke handhavingsbeleid is vastgelegd in de nota Doorpakken met Haagse kracht 2015-2018 (RIS281916). Kern van de handhavingsaanpak is daadkrachtig optreden volgens het 'lik-op-stuk-principe'. Daarnaast is er aandacht voor preventie, vroegtijdige signalering en actief op bewoners en ondernemers afstappen om hulp en ondersteuning aan te bieden. In de nota wordt handhaving van rommel op straat als een van de belangrijke prioriteiten aangemerkt. *'Op basis van de resultaten van*

de veiligheidsmonitor, leefbaarheidsscans en het stadspanel wordt bij de handhaving in de buitenruimte blijvend ingezet op hondenoverlast, rommel op straat en parkeeroverlast.' Momenteel wordt verder gewerkt aan de uitvoering van de professionalisering en uitbreiding van de handhavingsorganisatie zoals is opgenomen in het coalitieakkoord. Voor het handhaven in het kader van een schone buitenruimte ligt de focus op handhaving op verkeerd aangeboden huisvuilzakken, zwerfvuil, bedrijfsafval en hondenpoep. Hiervoor worden twee soorten handhaving ingezet.

4.3.1. Heterdaad handhaving

Wanneer iemand op heterdaad betrapt wordt op een overtreding, volgt er een strafrechtelijke sanctie. De heterdaad handhaving wordt uitgevoerd door de handhavingsteams van de gemeentelijke handhavingsorganisatie. De inzet van deze teams wordt bepaald op basis van informatie uit de veiligheidsmonitor, de leefbaarheidsscans en het stadspanel. In de veiligheidsoverleggen op de stadsdelen worden vervolgens voor ieder stadsdeel specifiek de prioriteiten en de daarbij best ondersteunende handhavingsinzet bepaald. Hierbij kan gedacht worden aan communicatieacties gevolgd door gebiedsgerichte handhavingsacties, handhaving in burger, of handhaving op afwijkende momenten. Het effect van de handhavingsteams zit niet alleen in het opleggen van strafrechtelijke sancties. Hun aanwezigheid op straat alleen al zorgt bijvoorbeeld voor een preventieve werking en gedragsverandering van bewoners.

4.3.2. Bestuursrechtelijke handhaving

Wanneer iemand zijn huisvuil verkeerd heeft aangeboden (bijvoorbeeld door dit te vroeg aan de straat te zetten of bij te plaatsen bij een container) wordt dit van straat verwijderd. Als het mogelijk is, worden de kosten voor het verwijderen van het huisvuil bestuursrechtelijk in rekening gebracht bij de overtreder.

4.4. Financiën

4.4.1. Structurele budget Schoon

Het structurele budget voor schoon bedraagt € 25.013.000,- in het jaar 2015, teruglopend tot € 24.122.000,- in het jaar 2018 (post straatreiniging, 210.3.01). De exacte budgetten voor 2019 en 2020 zijn nog niet bekend. In tabel 1 is een overzicht te zien.

2015	€ 25.013.000,-
2016	€ 25.432.000,-
2017	€ 24.372.000,-
2018	€ 24.122.000,-

Tabel 1: Structurele budget Schoon 2015-2018 (inclusief 260 vegers)

4.4.2. Incidentele budget Schoon

Met de Raamovereenkomst Verpakkingen is budget beschikbaar gesteld voor gemeenten om extra inzet te plegen op het gebied van zwerfafval. Dit budget mag niet aan reguliere werkzaamheden besteed worden. Dit budget, jaarlijks € 20 miljoen voor alle gemeenten gezamenlijk, wordt beschikbaar gesteld door het verpakkend bedrijfsleven. Naar rato van het aantal inwoners wordt dit budget uitgekeerd. Voor Den Haag gaat het om circa € 600.000,- per jaar. Omdat het budget voor 2013 met terugwerkende kracht beschikbaar is gesteld en het budget van 2014 niet volledig gebruikt is, is er in de periode 2015-2017 extra budget beschikbaar. In tabel 2 is een overzicht te zien.

2015	€ 900.000,-
2016	€ 900.000,-
2017	€ 900.000,-
2018	€ 600.000,-

2019	€ 600.000,-
2020	€ 600.000,-

Tabel 2: Incidentele budget Schoon 2015-2020